

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny – *Ponad słowami* klasa 2 część 2. Edycja 2024

Prezentowane wymagania edukacyjne są zintegrowane z planem wynikowym autorstwa Magdaleny Lotterhoff, będącym propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku *Ponad słowami* w drugim semestrze klasy 2. Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen.

* zakres rozszerzony

	al obligatoryjny
	al fakultatywny

Numer i temat lekcji	Wymagania na ocenę dopuszczającą	Wymagania na ocenę dostateczną	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
	Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
POZYTYWIZM – O EPOCE					
1. i 2. Piękna epoka pary i elektryczności	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić etymologię terminu <i>pozytywizm</i> • określić ramy czasowe epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać przemiany cywilizacyjne i społeczne, które ukształtowały epokę 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia związane ze światopoglądem pozytywistycznym 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, w jaki sposób przemiany cywilizacyjne wpłynęły na specyfikę epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić rolę prasy w drugiej połowie XIX wieku
3. Wprowadzenie do pozytywizmu polskiego	<ul style="list-style-type: none"> • określić ramy czasowe pozytywizmu polskiego • opisać przemiany cywilizacyjne na ziemiach polskich w okresie pozytywizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić hasła pozytywizmu polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać pozytywizm polski i europejski 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy roli powstania styczniowego w kształtowaniu się pozytywizmu polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić rozwój prasy na ziemiach polskich i omówić jego rolę
4. Filozofia pozytywna	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejszych filozofów z epoki pozytywizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować polską filozofię pozytywistyczną 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić i omówić założenia filozofii Auguste’a Comte’a 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić istotę filozofii pozytywnej 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat aktualności założeń filozofii pozytywnej
5. i 6. Sztuka epoki pozytywizmu	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejszych twórców i dzieła z drugiej połowy XIX wieku • wyjaśnić znaczenie 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić na wybranym przykładzie istotę realizmu • omówić na wybranym przykładzie istotę malarstwa historycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić architekturę z drugiej połowy XIX wieku 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić przyczyny popularności malarstwa historycznego w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy dzieła sztuki na podstawie podanych kryteriów *wyjaśnić znaczenie

	pojęć: <i>realizm, akademizm, naturalizm, malarstwo historyczne</i>				terminu: <i>eklektyzm</i> *omówić cechy architektury eklektycznej na wybranym przykładzie
POZYTYWIZM – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
7. Wprowadzenie do literatury pozytywistycznej	<ul style="list-style-type: none"> wymienić gatunki literackie popularne w pozytywizmie zdefiniować gatunki literackie popularne w pozytywizmie 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować założenia poezji pozytywistycznej w kontekście poprzedniej epoki 	<ul style="list-style-type: none"> omówić służebną rolę powieści tendencyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> określić przyczyny popularności powieści historycznej w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy przyczyn popularności gatunków epickich w okresie pozytywizmu
8. i 9. Maria Konopnicka, <i>Mendel Gdański</i>	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść noweli określić rodzaj narracji wskazać cechy gatunkowe utworu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kompozycję utworu scharakteryzować bohaterów noweli wskazać elementy kultury żydowskiej w noweli odnieść treść utworu do światopoglądu pozytywistycznego 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kreację tytułowego bohatera przedstawić argumentację tytułowego bohatera w odniesieniu do przyczyn pogromu wskazać elementy stylizacji językowej w utworze i określić jej funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić stanowisko narratora wobec poruszonego w noweli problemu antysemityzmu i wskazać fragmenty, które je ujawniają 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać obecne w utworze wartości uniwersalne
10. Wprowadzenie do analizy <i>Lalki</i> Bolesława Prusa (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić sylwetkę Bolesława Prusa omówić świat przedstawiony utworu 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić genezę <i>Lalki</i> w kontekście światopoglądu pozytywistycznego 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić cel specyficznej kompozycji utworu 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić kontekst historyczny towarzyszący powstaniu utworu 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić elementy świadczące o nowatorstwie utworu
11. i 12. Stanisław Wokulski – bohater niejednoznaczny (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić życiorys Stanisława Wokulskiego podać przykłady wypowiedzi różnych bohaterów utworu na temat Wokulskiego przedstawić 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać różnice między relacjonowaniem biografii bohatera przez radcę Węgrowicza, Ignacego Rzeckiego i doktora Szumana określić funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> określić, jakie cechy osobowości bohatera stały się widoczne dzięki jego miłości do Izabeli Łęckiej omówić relację między Wokulskim a Rzeckim omówić konflikty 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, jakie znaczenie dla kreacji głównego bohatera ma jego pobyt w Paryżu omówić funkcję otwartego zakończenia powieści w kontekście 	<ul style="list-style-type: none"> określić funkcję mowy pozornie zależnej w kreacji bohatera

	przemyslenia Wokulskiego na swój temat	rozbieżności opinii na temat bohatera • wyjaśnić, na czym polega idealizm bohatera	wewnętrzne Wokulskiego	kreacji głównego bohatera	
13. Teatralność świata <i>Lalki</i> Bolesława Prusa (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść fragmentów powieści zamieszczonych w podręczniku • zrelacjonować treść fragmentów opisujących zabawę Ignacego Rzeckiego marionetkami	• wskazać fragmenty powieści, w których bohaterowie udają • wskazać fragmenty powieści, w których Wokulski udaje	• wyjaśnić, na czym polega sztuczność świata Izabeli Łęckiej • omówić związki między konwenansami a grą na scenie	• odnieść motyw <i>theatrum mundi</i> treści <i>Lalki</i>	• podjąć dyskusję na temat teatralności we współczesnej rzeczywistości
14. Panna z towarzystwa – obrona Izabeli Łęckiej (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść fragmentów powieści zamieszczonych w podręczniku • określić rodzaj narracji	• omówić sposób, w jaki Izabela Łęcka postrzega samą siebie • wyjaśnić, dlaczego prezesowa Zasławska nazywa kobiety, takie jak Izabela, lalkami • przedstawić czynniki, które ukształtowały Izabelę	• omówić funkcję narracji w kreowaniu postaci Izabeli Łęckiej • zinterpretować legendę o uśpionej pannie na dnie potoku w kontekście obrazu Izabeli • omówić wybrane kreacje kobiet w <i>Lalce</i>	• zinterpretować sens porównania życia arystokratów do snu • zinterpretować funkcję posągu Apollina w kreowaniu postaci Izabeli Łęckiej	• wskazać w kontekście <i>Lalki</i> problemy kobiet w drugiej połowie XIX wieku
15. Konteksty i nawiązania – Sylwia Chutnik, <i>Kieszonkowy atlas kobiet</i>	• zrelacjonować treść fragmentów tekstu • nazwać rodzaj narracji	• omówić sposób prowadzenia narracji • scharakteryzować bohaterów	• omówić styl fragmentów tekstu	• porównać sposoby opisywania przestrzeni we fragmentach tekstu Sylwii Chutnik i w <i>Lalce</i> Bolesława Prusa	• omówić funkcję narratorki – jako przewodniczki po rzeczywistości przypominającej labirynt
16. i 17. <i>Lalka</i> – powieść dojrzałego realizmu (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść fragmentów powieści • wymienić grupy społeczne i etniczne przedstawione w <i>Lalce</i> • podać przykłady realizmu języka	• przedstawić nastroje społeczne wobec mniejszości etnicznych opisane w <i>Lalce</i> • wymienić przedstawione w <i>Lalce</i> problemy społeczne • przedstawić postać	• omówić sposób przedstawienia arystokracji w przytoczonych fragmentach powieści • omówić sposób przedstawienia Żydów i mniejszości niemieckiej	• zinterpretować znaczenie pierwotnego tytułu powieści: <i>Trzy pokolenia idealistów na tle społecznego rozkładu</i>	• wskazać i nazwać zabiegi literackie oraz językowe, za pomocą których został zaprezentowany świat wewnętrzny bohaterów powieści

		<p>Ignacego Rzeckiego</p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób prowadzenia narracji w utworze • wyjaśnić funkcję retrospekcji 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia Warszawy • omówić sposób przedstawienia Paryża – wyciągnąć wnioski na temat zestawienia obu miast • wskazać idee pozytywizmu w powieści i przedstawić diagnozę Bolesława Prusa odnośnie ich realizacji • omówić funkcję <i>Pamiętnika starego subiekta</i> • wyjaśnić, na czym polega idealizm Ignacego Rzeckiego, a na czym idealizm Juliana Ochockiego 		
<p>18. <i>Lalka i perła</i> – komentarz Olgi Tokarczuk</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jak należy rozumieć sformułowanie o dwóch Izabelach 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić tezę tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sposób, w jaki autorka uzasadnia psychoanalityczną interpretację obsesji miłosnej Wokulskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat uniwersalnego charakteru tezy postawionej przez Olgę Tokarczuk
<p>19. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uporządkować informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • przetwarzać informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główny problem w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora • przedstawić i uzasadnić własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę
<p>20. Prus publicysta – <i>Kronika tygodniowa</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów tekstu • przedstawić definicję felietonu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy gatunkowe felietonu • omówić kompozycję felietonu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób, w jaki Bolesław Prus prezentował współczesnych sobie 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć w tekście ironię i określić jej funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać wybrany współczesny felieton z tekstem Bolesława Prusa

		<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć elementy światopoglądu pozytywistycznego w tekście 	warszawiaków <ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy stylu publicystycznego 		
21. Konteksty i nawiązania – Maria Poprzęcka, <i>Greta d'Arc</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję tekstu • wskazać cechy gatunkowe tekstu • wskazać w tekście elementy stylów potocznego i publicystycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać pytania retoryczne i określić ich funkcję • wyjaśnić, na czym polega analogia pomiędzy bohaterkami felietonu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie tytułu felietonu 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat tezy felietonu
22. Bolesław Prus – podsumowanie	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Bolesława Prusa 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić i scharakteryzować omawiane utwory Bolesława Prusa 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Bolesława Prusa 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie twórczości Bolesława Prusadla rozwoju literatury polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia światopoglądu epoki w dziełach Bolesława Prusa
23. Interpretacja tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję środków językowych w tekście
24. <i>Potop</i> Henryka Sienkiewicza – wprowadzenie do fragmentu lektury (lektura obowiązkowa – fragmenty)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować ogólnie treść <i>Potopu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy gatunkowe powieści historycznej o modelu walterskotowskim • przedstawić genezę <i>Potopu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić fragment powieści w kontekście historycznym 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sylwetkę twórczą Henryka Sienkiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić kontekst historyczny towarzyszący powstaniu utworu
25. Różne prawdy o Polakach	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentu powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić reakcje bohaterów – Lisoli i 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sposób charakteryzowania 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić znaczenie klasztoru jasnogórskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować wpływ środków językowych na

– <i>Potop</i> Henryka Sienkiewicza (lektura obowiązkowa – fragmenty)	<ul style="list-style-type: none"> wskazać perspektywę, z której poznajemy przebieg rozmowy 	Kmicica <ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować Kmicica na podstawie fragmentu powieści omówić sposób prowadzenia narracji we fragmencie tekstu 	Polaków przez Weyharda Wrzeszczowicza	w polskiej kulturze	wymowę tekstu <ul style="list-style-type: none"> wskazać trzy typy narracji w przytoczonych fragmentach tekstu
26. Konteksty i nawiązania – Andrzej Waligórski, <i>Obrona Częstochowy</i>	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść tekstu wskazać te elementy tekstu, które nawiązują do <i>Potopu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać komizm we fragmentach tekstu i wyjaśnić, w jaki sposób autorowi udało się uzyskać efekt humorystyczny 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję połączenia stylu potocznego z patosem 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób naśladowania stylu Henryka Sienkiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> omówić satyryczny i parodystyczny charakter tekstu
27. Henryk Sienkiewicz – podsumowanie	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Henryka Sienkiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić i scharakteryzować twórczość Henryka Sienkiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Henryka Sienkiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić znaczenie twórczości Henryka Sienkiewicza dla rozwoju literatury polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> omówić rolę twórczości Henryka Sienkiewicza w pozytywizmie
28. Interpretacja tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> odeczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję środków językowych w tekście
29. Dialog pokoleń w <i>Nad Niemnem</i> Elizy Orzeszkowej (lektura uzupełniająca)	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść fragmentu w kontekście całej powieści 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować bohaterów fragmentu powieści opisać relacje pomiędzy bohaterami tekstu omówić stosunek do przeszłości 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposoby kreacji bohaterów zinterpretować ostatni akapit tekstu pod kątem przemiany, która dokonała się w bohaterce 	<ul style="list-style-type: none"> odnaleźć w tekście ocenę dokonaną przez narratora i ją przedstawić 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy argumentacji bohaterów i wskazać elementy racjonalne oraz emocjonalne

		Andrzejowej i Zygmunta Korczyńskich	• omówić inne konflikty pokoleń przedstawione w powieści <i>Nad Niemnem</i>		
30. W świecie wartości – <i>Nad Niemnem</i> Elizy Orzeszkowej (lektura uzupełniająca)	<ul style="list-style-type: none"> • opisać dwie mogiły • wskazać fragmenty tekstu, w których jest mowa o powstaniu • zrelacjonować losy Jana i Cecylii 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić rolę mogił w powieści • porównać Jana Bohatyrowicza i Zygmunta Korczyńskiego, zwracając uwagę na sposób kreowania tych postaci • odnaleźć przykłady użycia języka ezopowego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić model patriotyzmu zaprezentowany w powieści • dostrzec elementy światopoglądu pozytywistycznego w powieści • wskazać tendencyjność narracji w prezentowaniu wartości 	• dokonać analizy sceny, w której Jan pokazuje Justynie mogiłę powstańczą, pod kątem motywów religijnych, symboli i zjawisk przyrodniczych	• dokonać analizy związku między stosunkiem bohaterów do mogiły a stosunkiem narratora do bohaterów
31. Bohaterowie i przestrzeń w <i>Nad Niemnem</i> Elizy Orzeszkowej (lektura uzupełniająca)	• wymienić miejsca, w których toczy się akcja powieści	• przyporządkować bohaterów do miejsc, w których są oni prezentowani	• wyjaśnić, w jaki sposób przestrzeń charakteryzuje bohaterów	• wyjaśnić, jaką rolę w kreacji bohaterów odgrywa natura	• wskazać funkcje środków językowych w opisach przestrzeni, w której rozgrywa się akcja
32. Realizm w powieści <i>Nad Niemnem</i> Elizy Orzeszkowej (lektura uzupełniająca)	• wymienić założenia realizmu	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy realizmu historycznego w powieści • wskazać elementy realizmu topograficznego w utworze 	• wskazać elementy realizmu społeczno-obyczajowego w powieści	• dokonać analizy wypowiedzi bohaterów pod kątem realizmu języka	• dokonać analizy narracji i wskazać elementy odbiegające od jej prostego stylu
33. Konteksty i nawiązania – Czesław Miłosz, <i>Rozbieranie Justyny</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki • wskazać adresatkę liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • porównać poetyckie wyobrażenie Justyny z jej wizerunkiem wykreowanym przez Elizę 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł utworu • zinterpretować zakończenie wiersza 	• zinterpretować motyw świeca pojawiający się na początku i na końcu wiersza	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy utworu

		Orzeszkową • omówić kompozycję wiersza			
34. Eliza Orzeszkowa, <i>Gloria victis</i> (lektura uzupełniająca)	• zrelacjonować treść noweli • wskazać narratorów pojawiających się w utworze	• wymienić nawiązania do Biblii oraz mitologii pojawiające się w utworze i określić ich funkcję • omówić kompozycję utworu	• wyjaśnić, w jaki sposób w utworze jest realizowana funkcja poetycka • zinterpretować tytuł utworu	• wyjaśnić, na czym polega styl podniosły w utworze i za pomocą jakich środków językowych został uzyskany	* wyjaśnić, na czym polega zabieg mitologizacji * wskazać przykłady konwencji baśniowej
35. Eliza Orzeszkowa – podsumowanie	• wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Elizy Orzeszkowej	• wymienić i scharakteryzować omawiane utwory Elizy Orzeszkowej	• wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Elizy Orzeszkowej	• wyjaśnić znaczenie twórczości Elizy Orzeszkowej dla rozwoju literatury polskiej	• omówić, w jaki sposób dzieła Elizy Orzeszkowej odpowiadają światopoglądowi epoki
36. Petersburg – miasto pułapka (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść utworu • określić miejsce akcji	• wskazać fragmenty prezentujące pomieszczenia, w których przebywają bohaterowie	• wyciągnąć wnioski z opisów różnych przestrzeni (zazwyczaj dusznych i nędznych)	• odnieść opisy przestrzeni do fabuły utworu	• dokonać analizy rozpoczynającego utwór fragmentu opisującego ulice Petersburga pod kątem oddziaływania na zmysły
37. Raskolnikow na rozdrożach ideologii (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść fragmentów tekstu • zrekonstruować poglądy Raskolnikowa zawarte w jego artykule	• ustalić, jakie poszlaki naprowadziły śledczego na pomysł, że zbrodniarzem jest Raskolnikow • omówić emocje Raskolnikowa podczas śledztwa	• wyjaśnić, dlaczego Raskolnikow przyznał się do zbrodni • wyjaśnić rolę opowieści Marmieladowa o Soni i listu matki w podjęciu decyzji o popełnieniu zbrodni	• opisać stan psychiczny Raskolnikowa po zamordowaniu kobiet i wyjaśnić jego przyczynę	• zinterpretować znaczenie snu o koniu w kontekście planowanej zbrodni
38. i 39.	• przedstawić	• opisać postawę	• omówić funkcję	• dokonać analizy	• zinterpretować

Rozum w starciu z wiarą – zbrodnia i jej odkupienie (lektura obowiązkowa)	historię Soni	życiową Soni • wymienić podobieństwa i różnice między Sonią a Rodionem • omówić postawy Soni i Raskolnikowa na Syberii	przypowieści o Łazarzu • omówić reakcję Soni na wiadomość o zbrodni Raskolnikowa • wyjaśnić, dlaczego Sonia odnosi zwycięstwo	potyczek słownych między Sonią a Rodionem w kontekście postaw życiowych bohaterów	znaczenie snu Raskolnikowa na Syberii
40. i 41. Powieść społeczna, psychologiczna czy filozoficzna? (lektura obowiązkowa)	• przedstawić poglądy bohaterów powieści • zdefiniować powieść psychologiczną i powieść polifoniczną	• omówić problematykę społeczną powieści na przykładzie historii rodziny Marmieladowów • wskazać w utworze cechy powieści psychologicznej	• zinterpretować sny przedstawione w powieści i określić ich funkcję • uzasadnić na podstawie fragmentów tekstu stwierdzenie, że <i>Zbrodnia i kara</i> jest powieścią polifoniczną	• określić funkcję Arkadiusza Swidrygajłowa w powieści	• dokonać analizy monologów wewnętrznych Raskolnikowa w kontekście problematyki psychologicznej *wskazać elementy konwencji realistycznej i naturalistycznej w powieści
42. <i>Lew i mysz</i> [...] – komentarz do lektury	• zrelacjonować treść fragmentów tekstu • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>bajka</i> , <i>alegoria</i>	• wyjaśnić znaczenie określenia <i>przestępca-intelektualista</i> użytego przez Henryka Paprockiego	• wyjaśnić alegoryczne znaczenie bajki Iwana Kryłowa	• wyjaśnić, w jaki sposób – zdaniem Henryka Paprockiego – dokonała się przemiana wewnętrzna Rodiona	• omówić role: Ewangelii, Soni i sumienia w procesie przemiany Raskolnikowa
43. Konteksty i nawiązania – Dmitry Glukhovsky, <i>Tekst</i>	• zrelacjonować treść fragmentów tekstu	• scharakteryzować bohatera tekstu • porównać Goriunowa z Raskolnikowem	• zinterpretować znaczenie smartfona dla wymowy fragmentów tekstu	• zinterpretować znaczenie ostatnich pięciu zdań tekstu	*wyjaśnić funkcję oniryzmu we fragmentach tekstu
44. i 45. Interpretacja tekstu –	• odczytać wskazówki dotyczące interpretacji	• zinterpretować teksty według podanych	• wyjaśnić, czym są konteksty: literacki,	• określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu	• omówić funkcję środków językowych w

ćwiczenia	tekstów	wskazówek	historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny	utworów	tekście
46. i 47. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	• uporządkować informacje zawarte w tekstach	• przetwarzać informacje zawarte w tekstach	• rozpoznać główne problemy w tekstach	• sformułować argumenty potwierdzające stanowiska autorów • przedstawić i uzasadnić własne sądy	• podjąć polemikę
*48. Honoriusz Balzak, <i>Ojciec Goriot</i>	• zrelacjonować treść fragmentów tekstu	• przedstawić poglądy Vautrina i Rastignaca	• porównać poglądy Vautrina na temat Paryża z poglądami Wokulskiego na temat Warszawy	• zinterpretować metaforę użytą w tekście	• zinterpretować fragment w kontekście założeń realizmu i naturalizmu
*49. i 50. Gustaw Flaubert, <i>Pani Bovary. Z obyczajów prowincji</i>	• zrelacjonować treść powieści • omówić świat przedstawiony	• scharakteryzować Emmę i Karola • scharakteryzować drobnomieszczaństwo przedstawione w utworze • omówić obraz prowincjonalnego życia Francuzów • wypowiedzieć się na temat narracji w utworze	• wyjaśnić przyczyny poczucia niespełnienia Emmy • porównać obraz mieszczaństwa przedstawiony w dziele Gustawa Flauberta i w <i>Lalce</i> • wskazać fragmenty tekstu, w których użyto mowy pozornie zależnej, i określić jej funkcję	• dokonać analizy zachowania bohaterki • dokonać analizy języka fragmentów tekstu i określić funkcję zastosowanych w nich zabiegów językowych • dokonać analizy sceny umierania Emmy • opisać Izabelę Łęcką i Emilię Korczyńską w kategoriach bovaryzmu	• wyjaśnić symbolikę znaczących przedmiotów, zjawisk i motywów pojawiających się w powieści • zinterpretować zdanie wygłoszone przez Gustawa Flauberta *rozpoznać elementy różnych konwencji literackich
*51. <i>Nuda buduaru</i> – o <i>Pani Bovary</i> Gustawa Flauberta	• zrelacjonować treść fragmentów tekstu	• wyjaśnić znaczenie użytego w komentarzu wyrazu <i>nuda</i> w kontekście powieści Gustawa Flauberta	• porównać różne definicje bovaryzmu	• zinterpretować motyw ognia	• wyjaśnić związek między nudą a zmysłowością
*52. Konteksty i nawiązania –	• zrelacjonować treść fragmentów tekstu	• scharakteryzować bohaterkę i porównać ją z	• wypowiedzieć się na temat narracji tekstu i	• wskazać odwołania, motywy oraz aluzje	• odnieść termin <i>bovaryzm</i> do wybranych

Margaret Atwood, <i>Pani Wrocznia</i>		Emmą Bovary • zrelacjonować opinie bohaterki i jej koleżanek na temat miłości i mężczyzn oraz odnieść je do terminu <i>bovaryzm</i>	porównać ją z narracją <i>Pani Bovary</i>	literackie użyte przez autorkę i określić ich funkcje	tekstów kultury
POZYTYWIZM – KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE					
53. i 54. Stylizacja – jej rodzaje i funkcje w tekstach	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować stylizację • przedstawić podział stylizacji ze względu na stopień nasycenia środkami • przedstawić podział stylizacji ze względu na typ podstawy • wymienić funkcje stylizacji • wymienić rodzaje stylizacji 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać w podanych przykładach stylizacje całościowe, fragmentaryczne i minimalne • rozpoznać w podanych przykładach rodzaje stylizacji • wskazać kolokwializmy w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy języka świadczące o konkretnym rodzaju stylizacji • zastąpić wyrazy nacechowane stylistycznie wyrazami z języka ogólnego • wskazać rodzaje stylizacji literackiej w podanych fragmentach tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • przeredagować podane fragmenty tekstu tak, aby zastosować w nich stylizację 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać intertekstualność w podanym fragmencie tekstu
55. Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się nowo poznaną terminologią 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać teorię do rozwiązywania zadań 	<ul style="list-style-type: none"> • poszerzać swoją świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać wiedzę językową przy analizie tekstów literackich
56. i 57. Składnia w interpretacji i tworzeniu tekstów	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić rodzaje grup składniowych i wskazać je w podanych przykładach • wyróżnić typy wypowiedzi ze względu na modalność • wymienić figury słowne 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać figury słowne i figury myśli w podanych przykładach • wskazać temat oraz remat i określić porządek wypowiedzi w podanych przykładach • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>struktura syntaktyczna</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rodzaje modalności w podanych przykładach 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształcić podane wypowiedzi tak, aby zmodyfikować temat 	<ul style="list-style-type: none"> • przeredagować podane teksty tak, aby stanowiły logiczną i spójną całość

	i figury myśli	<i>struktura tematyczno-rematyczna, struktura semantyczno-logiczna</i>			
58. Zasady interpunkcji oraz jej składniowo-znaczeniowy charakter	<ul style="list-style-type: none"> wymienić znaki interpunkcyjne zrelacjonować zasady stosowania znaków interpunkcyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> sklasyfikować znaki interpunkcyjne omówić funkcję znaków interpunkcyjnych określić funkcję znaków przestankowych w podanych zdaniach 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, na czym polegają błędy interpunkcyjne w podanych zdaniach 	<ul style="list-style-type: none"> skorygować interpunkcję tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> zredagować tekst, w którym wyraża emocje za pomocą znaków interpunkcyjnych
*59. Funkcje języka	<ul style="list-style-type: none"> wymienić funkcje języka zdefiniować poszczególne funkcje języka 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać w podanych przykładach realizację funkcji języka 	<ul style="list-style-type: none"> podać przykłady regionalizmów i wyrażen środowiskowych w kontekście funkcji społecznej języka 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować wypowiedzi, w których będą realizowane poszczególne funkcje języka 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić sens stwierdzenia Ludwiga Wittgensteina
POZYTYWIZM – TWORZENIE WYPOWIEDZI Z ELEMENTAMI RETORYKI					
60. Rozpoznawanie mechanizmów manipulacji i skuteczne przeciwstawianie się jej	<ul style="list-style-type: none"> zdefiniować perswazję i manipulację wymienić językowe i pozajęzykowe zabiegi służące manipulacji 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnić perswazję od manipulacji podać przykłady językowych i pozajęzykowych zabiegów służących manipulacji 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać techniki manipulacyjne w podanym tekście 	<ul style="list-style-type: none"> przygotować wypowiedź o charakterze manipulacyjnym 	<ul style="list-style-type: none"> analizować wypowiedź manipulacyjną pod kątem użytych środków językowych
61. Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> posługiwać się nowo poznaną terminologią 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać teorię do rozwiązywania zadań 	<ul style="list-style-type: none"> poszerzać swoją świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać wiedzę językową przy analizie tekstów literackich
62. Erystyka w dyskusji, typy	<ul style="list-style-type: none"> zdefiniować erystykę i określić 	<ul style="list-style-type: none"> podać przykłady różnych typów 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, na czym polegają świadome 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć dialog z zastosowaniem chwytów 	<ul style="list-style-type: none"> analizować chwyt erystyczny pod kątem

argumentów	jej cele • wymienić typy argumentów erystycznych	argumentów erystycznych • wskazać chwyt erystyczne w podanych wypowiedziach	błędy logiczne w podanych wypowiedziach	erystycznych	użytych środków językowych
63. Dyskusja a spór i kłótnia	• przedstawić różnice między dyskusją, sporem a kłótnią • wymienić rodzaje dyskusji • wymienić zasady dyskusowania • wymienić cechy agresji językowej	• wymienić rodzaje dyskusji • wskazać środki językowe będące przejawami agresji • przedstawić sposoby reakcji na agresję językową • rozpoznawać dyskusję, spór i kłótnię w podanych przykładach	• przygotować argumenty do dyskusji na podany temat • odróżnić krytykę od agresji językowej	• zaproponować strategię obrony przed agresją językową	• uczestniczyć w debacie
64. Definicja słownikowa	• omówić budowę definicji	• omówić budowę hasła słownikowego	• wymienić reguły obowiązujące podczas budowania definicji	• wskazać błędy w podanych definicjach i je skorygować	• stworzyć definicję podanego hasła
POZYTYWIZM – POWTÓRZENIE I PODSUMOWANIE					
65. i 66. Powtórzenie i podsumowanie wiadomości	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wskazać i wykorzystać konteksty

Uwaga: w wyniku uszczuplenia podstawy programowej, według przedstawionego rozkładu materiału, niewykorzystane godziny pozostają do decyzji nauczyciela.